

Sámegiela stivrenjoavku	1/2023
Lassidiehtu	Mielddus Ráva sámegielaide skuvllejumiin Dno 00/00.00.00/0000
[11.4.2023.]	almmolaš
Ossodat	
Čáli	Tuuli Miettunen

Sámegiela stivrenjoavku 1/2023

Áigi 11.4.2023 dii 09.30

Báiki Sajos/Zoom

Oassálastit Ságadoalli Niittyvuopio-Valle Laura (Suoma Guovddáš)
Niittyvuopio Anni-Sofia (Gurutlihttu)
Keskitalo Pigga (Suoma Guovddáš)
Tapiola Uula (Suoma Guovddáš)
Aikio Ara (SDP)
Lukkari Sammol (Álbmotlaš Olgešbellodat)
Mikkola Juha-Pekka (Vuodđosuopmelaččat)
Anna-Katariina Feodoroff (Nuortalaččaid siidačoahkkin)
Marko Tervaniemi (Sámediggi)
Klemetti Näkkäljärvi (Sámediggi)
Terhi Harju (Sámediggi)
Petra Magga-Vars (Sámediggi)
Ristenrauna Magga (Sámediggi)

Tuuli Miettunen, áššemeannudeaddji, vd. ovddidanhoavda,
sámegiela ja kulturmielddásaš bálvalusat

Sara Keränen, giellabargi, čoahkkima čálli

Anna Lumikivi, giellabargi

Dulkkat: Tiina Sanila-Aikio, Oula Järvensivu, Riitta Orti-Berg, Anna Morottaja

1§ Čoahkkima lágalašvuohta ja mearridanválddálašvuohta

142 § Doaibmaorgána mearrádusdahkanbarganvuogit

Doaibmaorgána sáhtá gieđahallat ášši aitosaš čoahkkimis, mas čoahkkima oassálastit leat mielde čoahkkinbáikkis. Aitosaš čoahkkimis sáhttit geavahit elektrovnnalaš áššehálddašan- dahje jienastanvuogádaga. Molssaevtolaččat čoahkkima sáhttit doallat elektrovnnalaš doaibmanbirrasis, masa oassálastit elektrovnnalaš oktavuoda bokte (elektrovnnalaš čoahkkin). Doaibmaorgána sáhtá maddái bargat mearrádusaid giddejuvvon elektrovnnalaš mearrádusdáhkanmeannudeamis ovdal čoahkkima

(elektrovnnalaš mearrádusdahkanmeannudeapmi). Guovloráđdehus dahje dan nammadan virgehálddašeaddji vástida, ahte elektrovnnalaš čoahkkimiidda ja elektrovnnalaš mearrádusdahkanmeannudeapmái dárbbalaš teknihkalaš rusttegat, vuogádagat ja diehtojoholatoktavuođat leat áigedássidat ja diehtodorvolaččat dan láhkai, mo lágat eaktudit.

143 § Elektrovnnalaš čoahkkin

Doaibmaorgána sáhtá doallat čoahkkima elektrovnnalaččat. Giddejuvvon elektrovnnalaš čoahkkimii sáhtá oassálastit dušše dakkár sajis, gos suollemassan dollojuvvon dieđut ja čoahkkimis gevvojuvvon ságastallamat eai leat olggobeallásačča gullanláhká eai eaidninláhká.

145 § Čoahkkináigi ja -báiki

Doaibmaorgána mearrida čoahkkimiid áiggi ja báikki. Čoahkkin dollojuvvo maddái, jos ságajođiheaddji geahččá čoahkkima dárbbalažžan dahje eanetlohku doaibmaorgána lahtuin dahká ságajođiheaddjái evttohusa čoahkkima doallamis sin álmмуhan ášši gieđahallama várás. Dalle ságajođiheaddji mearrida čoahkkináiggi. Ságajođiheaddji sáhtá ákkastallon sivas šluhttet čoahkkima.

146 § Čoahkkinbovdehus

Čoahkkinbovdehusa addá ságajodiheddji dahje, jos son lea eastašuvvan várreságajodiheddji. Čoahkkinbovdehusas galgá almmuhit čoahkkima áiggi ja báikki ja čoahkkináššiid.

Čoahkkinbovdehusas galgá máinnašit, man doaibmaorgána mearrádusdahkanvuogi čuovvut mange ášši buohta. Jos ášši gieđahallat elektrovnnalaš mearrádusdahkanmeannudeamis, galgá bovdehusas almmuhit, man rádjai ášši galgá gieđahallat elektrovnnalaččat. Áššelistu, mii sisttisoallá čilgehusa čoahkkináššiin ja evttohusaid doaibmaorgána mearrádussan, sáddejuvvo čoahkkinbovdehusa oktavuodas. Áššelisttu dahje ovttaskas ášši čilgehusa ja mearrádusevttohusa sáhttit sáddet maŋjeleabbo erenoamáš siva dihte. Áššelisttu mildosiid ja siidomateriála sáddet áššelisttu mielde árvvoštallama mielde árvvoštaladettiin doaibmaorgána lahtuid diehtoažžundárbuid. Jos áššelisttus, mildosiin dahje siidomateriálas leat suollemassan dollojuvvon dieđut, áššegirjái dahkkojuvvo merkejupmi suollemassandoallamis.

Čoahkkinbovdehus sáddejuvvo lahtuide ja earáide, geain lea mieldeorrunvuogitvuohka dahje - geatnegasvuohka, doaibmaorgána mearridan vugiin. Sámegeiela lávdegotti čoahkkinbovdehusat ja áššelisttut sáddejuvvojit suomagillii ja sámegeielaiguin.

147 § Elektrovnnalaš čoahkkinbovdehus

Čoahkkinbovdehusa, áššelisttu, mildosiid ja siidomateriálaid sáhttit sáddet elektrovnnalaččat. Dalle guovloráđđehus dahje dan nammadan virgehálddašeddji vástida das, ahte dása dárbašlaš tehnikkalaš rusttegat, vuogádagat ja diehtojohatlatoktavuođat leat geavahanláhkái.

Láhka buresveadjinguovllus 108 § 2-3 mom: Eará doaibmaorgána go guovlostivra lea mearridanválddalaš, go badjel bealli lahtuin leat mielde. Maiddái dat doaibmaorgána lahtut gehččojuvvojit mieldeorru lahtun, geat oassálastet čoahkkimii elektrovnnalaččat.

Evttohus: Ságajodiheddji gávnaha mieldeorru lahtuid ja čoahkkima lágalašvuoda ja mearridanválddalašvuoda.

Mearrádus:

2§ Beavdegirjijidárkkisteaddji välljen

Lappi buresveadjinguovllu hálddahusnuolggadusa 166 § mielde beavdegirjji doallamis ja sisdoalus vástida doaibmaorgána ságajodiheddji. Jos ságajodiheddji ja beavdegirjjidoalli leaba sierra oaivilis čoahkkima jođus, beavdegirji ráhkaduvvo ságajodiheddji oainnu mielde. Beavdegirjji vuolláičállá ságajodiheddji ja nanne beavdegirjjidoalli. Beavdegirji dárkkistuvvo doaibmaorgána mearridan vugiin. Beavdegirjji sáhttit vuolláičállit ja dárkkistit elektrovnnalaččat.

Sámegiela stivrenjovkui välljejuvvo okta beavdegirjjidárkkisteaddji.

Evttohus: Sámegiela stivrenjoavku vällje beavdegirjjidárkkisteaddji.

Mearrádus:

3§ Bargoortnega dohkkeheapmi

1§ Čoahkkima lágalašvuohta ja mearridanválddálašvuohta

2§ Beavdegirjjidárkkisteaddji välljen

3§ Bargoortnega dohkkeheapmi

4§ Ráva sámegielaid skuvllejumiin

5§ Sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga ohcan jahkái 2023

6§ Geahčastat sámegiela ja kulturmieldásaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái

7§ Eará áššit

8§ Čoahkkima loahpaheapmi

Evttohus: Sámegiela stivrenjoavku dohkkeha áššelisttu mieldásaš bargoortnega.

Mearrádus:

4§ Ráva sámegielaideid skuvllejumiin

Duogáš

Tuuli Miettunen, vd. ovddidanhoavda, sámegiela ja kulturmielásaš bálvalusat

Sámi giellalága (1 086/2003) 25§ mielde dasa guhte lea Lappi buresveadjinguovllu bálvalusas, gean virgeguovllus oassi lea sámiid ruovttuguovllus, sihke Bálgosiid ovtastumi bargovehkii gullevažžii sáhtá mieđihuvvot virgefriddjavuohta bálkkáin dahje friddjavuohta barggus eretorrumi virgebargguid dikšumii dárbašlaš sámegiela máhtu háhkama várás, jos su bálvalangaskavuohta dán bargoaddi bálvalusas lea bistán unnimusat jagi. Stáhtaráđi ásašusain sáhtá mearridit eará virgefriddjavuođa dahje barggus eretorruma eavttuin. Virgefriddjavuohtamearrádusa dahje barggus eretorrumearrádusa eaktun sáhtá biddjot, ahte bargi, gii lea bálvalusas, dahká eiseváldiin čálalaš soahpamuša, man mielde son bargá eiseválddi bálvalusas sámiid ruovttuguovllus virgefriddjavuođa dahje barggus eretorruma nohkama mannel dihto áiggi, mii ii oaččo leat guhkit go okta jahki. Soahpamuššii sáhtá váldit mearrádusa das, gii lea bálvalusas, máksá eiseváldái eanemusat giellaskuvlema njulgestaga dagahan goluid vástideaddji soahpamušsáhku, jos son sohppojuvvon áigodagas lihccu iežas eret dahje juos son ieš dagaha lihcohallama eará ákka go buozanvuođa geažil.

Lappi buresveadjinguovllu gielddain ii leat leamašan ovttalágán geavat sámi giellalága 25§ mielásaš virgefriijavuođa ohcamis ja mieđiheamis. Lappi buresveadjinguovllus lea dárbu ráhkadit ovttalágán ráva sámi giellalága 25§ mielásaš virgefriijavuođa ohcama ja mieđiheami várás. Ráva lea oassi Lappi buresveadjinguovllu skuvlenrávvaga. Rávvagis meroštallojuvvo dat almmolaš prinsihppat ja meannudanvuogit maid čuvvot sámi giellalága 25§ heiveheamis Lappi buresveadjinguovllus. Heiveheami stivrrerit lassin jahkásaččat nannejuvvon Lappi buresveadjinguovllu bušeahttaárvalus sihke riekteministeriija sámi giellalága 31§ vuodul mieđihan stáhtadoarjaga mearri. Sámegiela lávdegoddi sáhtá jahkásaččat addit lassirávvagiid rávvaga heiveheapmái lága buresveadjinguovllus (611/2021) 33§ mielásaš muitalusa ja sámegielaideid oahpahusa addi oahppolágádusaid jahkásaš oahpahusfálu vuodul.

Mildosat: Sámeigielaideid skuvllejumit -ráva

Evttohus: Sámegiela stivrenjoavku evttoha, ahte mielddus sámegielaid skuvllejumit -ráva dohkkehuvvo oassin Lappi buresveadjinguovllu skuvllenrávvaga.

Mearrádus:

5§ Sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga ohcan jahkái 2023

Duogáš

Tuuli Miettunen, vd. ovddidanhoavda, sámegielat ja kulturmielddásaš bálvalusat

Sámi giellalága 31§ mielde stáhta bušehtii galgá váldit mearreruđa stáhtadoarjagiidda buresveadjinguovlluide, gielddaide, searvegottiide, sámiid ruovttuguovllu bálgoosiidda sihke 18§:s oaivvilduvvon ovttaskas olbmuide earenoamáš lassigoluid gokčama várás, mat dán lága heiveheamis šaddet. Jagi 2023 stáhtadoarjaga sáhtta ohcat 1-31.4.2023. Stáhta bušeahttaárvalusas sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga mearri jahkái 2023 lea oktiibuot 290 000 euro. Stáhtadoarjaga mearri lea 140 000 euro stuorát go jagis 2022.

Doarjagiid mihttomearrin lea ovddidit sámi giellalága ollašuvvama nu, ahte daiguin gokčojuvvojit lága heiveheamis šaddan sierra lassegolut. Doarjaga sáhttit mieđihit ee. čuovvovaš čoahkkimiidda: jorgalan- ja dulkongolut (maid prentendoaibma), dieđiheapmái, skuvlema ja giellaoahpuid áigásaš sadjásašgolut ja sámi giellalága heiveheami ovddideapmái laktáseaddji golut.

Jagis 2022 Lappi buresveadjinguovlu ozai sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga sámi giellabargiid doaimma piloteremii bargiid bálkágoluide ja jorgalus- ja dulkongoluide. Jagis 2023 Lappi buresveadjinguovlu lea álggahan doaimmaidis ja gielddaid sosiála- ja dearvvasvuodasuorggi bargit leat sirdašuvvan buresveadjinguovllu bargin. Sámi giellalága 25§ mielde Lappi buresveadjinguovllu bargovehkii sáhttit mieđihit virgefriddjavuođa bálkkáin ja friddjavuođa barggus eretorumii sámegiela máhtu háhkama várás, jos su bálvalangaskavuoha lea bistán dán bargoaddi bálvalusas unnimustá jagi.

Oahpahuš- ja kulturministeriija lea mearridan ruhtadit Oulu universitehta ja Lappi ámmátallaskuvlla jođihan fidnuid, main skuvllejit sámegielat sosiála- ja dearvvasvuodasuorggi bargiid ja ovddidit dárbbášlaš sámekultuvrra máhttima sosiála- ja dearvvasvuodábálvalusain. Fidnuid ollašuttinaigi lea 2023-2026 ja daid

ruhtadeapmi lea oktiibuot 2 miljon euro. Fidnuid áigge sosiála- ja dearvasvuodasuorggi bargiide dárkkuhuvvon sámegeielaid skuvllejumit lassánit gaskaboddosaččat. Skuvllemiid ollašuttet sierra ortnegis davvisáme-, anáraš- ja nuortalašgillii.

Gielddain jagi guhkkosaš sámegeiela oahpuide oassálasti sosiála- ja dearvasvuodasuorggi bargiid sadjásaččaid golut leat leamašan s. 30 000 - 40 000 e / bargi

Evttohus: Sámegeiela stivrenjoavku evttoha guovlluráđđehussii, ahte

1. Lappi buresveadjinguovlu ohcá sámi giellalága 31§ mieldásaš stáhtadoarjaga jahkái 2023 oktiibuot 220 000 euro, mas 200 000 euro sámi giellalága 25§ mieldásaš sadjásašgoluide ja 20 000 euro jorgalus- ja dulkongoluide.

Mearrádus:

6§ Geahčastat sámegeielat ja kulturmieldásaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovddideapmái

Sámegeielat ja kulturmieldásaš bálvalusaid vd. ovddidanhoavda Tuuli Miettunen ovdanbuktá sámegeielat ja kulturmieldásaš bálvalusaid ja bálvalusaid ovdáneami dili.

Evttohus: Sámegeiela stivrenjoavku merke sámegeielat ja kulturmieldásaš bálvalusaid ovddideami geahčastaga diehtun.

Mearrádus:

7§ Eará áššit

8§ Čoahkkima loahpaheapmi

Evttohus: Ságadoalli loahpaha čoahkkima.

Mearrádus:

Mildosat Ráva sámegeielaid skuvllejumiin

Juohkin

Diehtun